

GIÁ 10 XU

DEPUT LEGAL

INDOCHINE

Nº 97189

NGÔ-BICH-SAN

NÀNG BÀN

Tranh vẽ của Nguyễn-Kỳ

SÁCH

HOA XUÂN

(38)

CỦA TUỔI TRẺ

Một cuộc thi lớn

của

SÁCH HOA XUÂN

có nhiều giải thưởng em nhỏ nào cũng nên dự

Câu hỏi

1. Trong những cuốn sách HOA-XUÂN, từ quyển số 1 đến số 38 (hay trong những quyển các em đã được đọc) chọn lấy :

a) 10 cuốn các em đọc thấy thích nhất và sắp đặt thứ tự tùy theo sự ham thích ấy.

b) 5 cuốn mà tranh vẽ được các em cho là đẹp sắp đặt 5 cuốn ấy theo thứ tự lòng yêu chuộng

2. Các em nói qua, độ 5 giòng, ý một loại truyện mà các em mong đợi, thấy thích có trong loại SÁCH HOA-XUÂN.

Các giải

2 giải nhất : a) Một cái ga tàu bay.

b) Một bộ sách Hoa-Xuân giấy tốt đóng làm 3 quyển bọc gấm thật đẹp.

2 giải nhì : a) Một lọ mực để bàn.

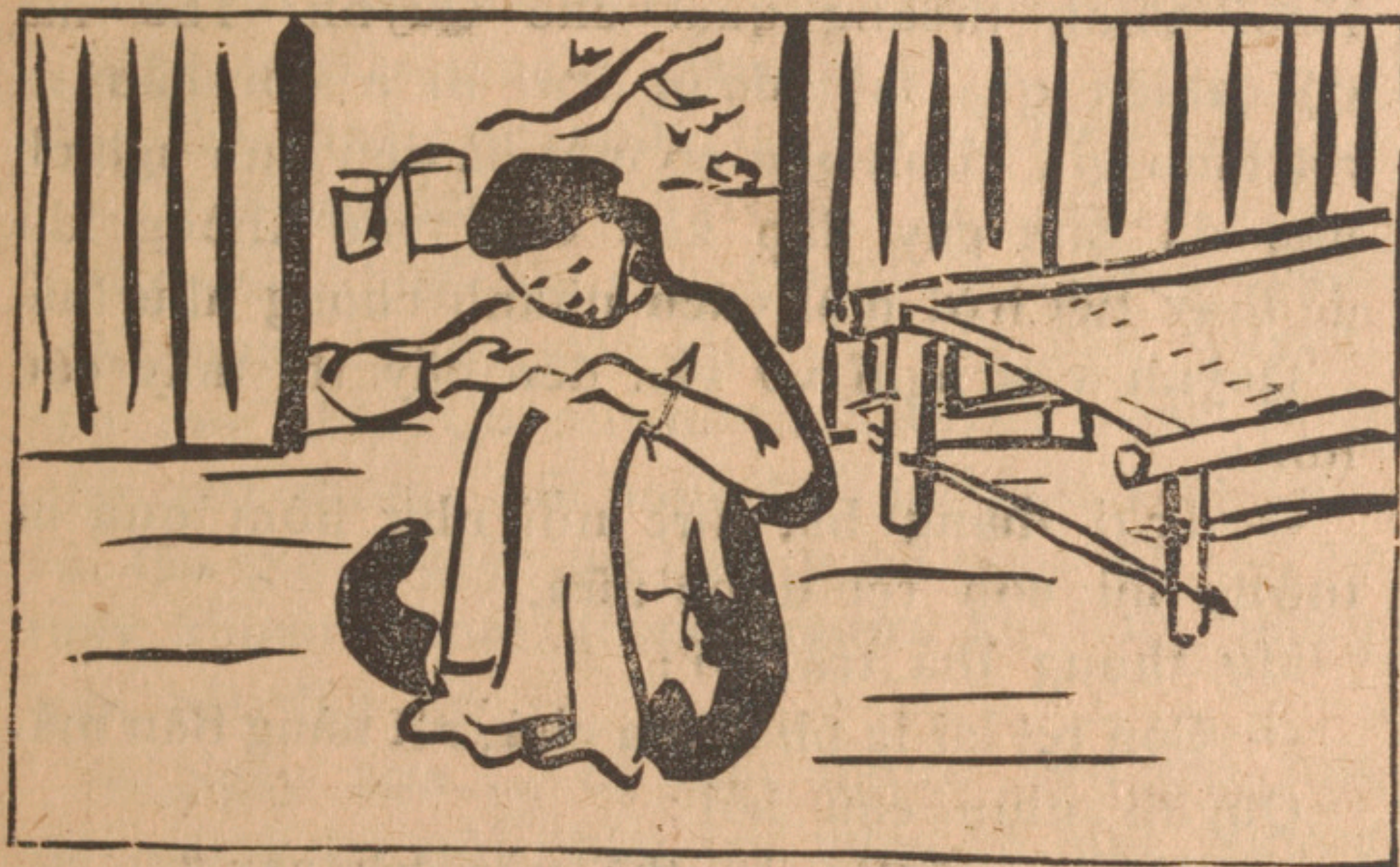
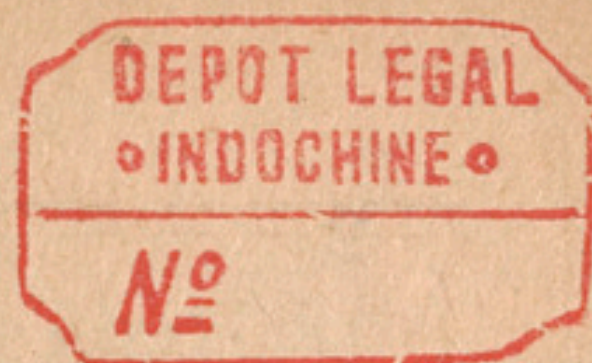
b) Một cái tàu bay lớn.

2 giải ba : a) Đôi giá ép sách để bàn (serre-liyres)

b) Một bộ Việt-Nam sử-lược đóng bìa đẹp.

50 giải sau : đồ chơi sách, đồ dùng của học trò. (xem tiếp trang 3 bìa)

NÀNG BÂN

Nàng Bân may áo cho chồng,
May ba tháng ròng chưa trọn cổ tay.
Lạy trời cho cả gió may,
Nàng Bân chết quách đêm nay cho rồi.

PHONG-DAO

Quỳnh thức giấc đã toan ngồi nhòm giây, nhưng rùng mình thấy rét lại kéo chăn trùm kín lấy hai vai. Đôi mắt thao láo, rảo hoảnh nhìn quanh gian buồng, Quỳnh thấy mớ gối sắp quần áo bên chiếc tủ có những ngăn kéo giải và cạp đã mặc chỉnh tề đương chải đầu trước cái gương đứng. Từng cơn gió lùa rào rạt qua đám lá cây đến đập rung rinh những cánh cửa kính lỏng, đưa ít hơi lạnh ở ngoài vào. Quỳnh chợt nhớ đến buổi trưa hôm trước nắng gay gắt làm mồ hôi chảy ướt đầm cả áo Quỳnh. Chiều tắm xong Quỳnh mặc có một manh áo mỏng

160 Indoch.
Pièce 935

ra đứng chơi hóng gió ở cửa, mợ còn bắt con Nuội thỉnh thoảng quạt cho Quỳnh. Thế mà đột nhiên qua một đêm, trời oi ả đổi hẳn ra rét lạnh giá. Hình như có một bà tiên tinh nghịch nào đã cầm gậy đập khẽ chơi vào không khí để thay tiết trời một cách nhanh chóng như thế.

Quỳnh vừa nghĩ vợ vẫn đến đây thì thấy cậu nói :

— Trời tháng ba, nực nổi như hôm qua ai tưởng lại còn rét được nữa.

Mợ thông thả trả lời :

— Còn rét lại là phải lắm chứ, rét nàng Bân mà.

Quỳnh nhìn cậu hỏi :

— Rét nàng Bân là thế nào hở cậu ?

Nhưng cậu không trả lời, lại quay nhìn Quỳnh cười và mắng yêu :

— Con gái cậu nhớn rồi có giậy thì giậy ngay đi, sao còn lười nằm ủ trong chăn ấy.

Mợ cũng cười bảo :

— Đã lười lại vụng như nàng Bân thì chồng con sau này mất nhờ con ả.

Quỳnh phụng phịu trở mình quay mặt vào tường.

— Con gái hay quả quấy lắm, thôi giậy mợ thay áo rồi mợ kể truyện « rét nàng Bân » cho mà nghe.

Quỳnh vội vàng ngồi nhồm giậy; cô gái nhỏ tươi cười ngay vì đã thấy trước cái thích được nghe một câu truyện. Quỳnh không thấy rét nữa và cũng không rùng mình khi mợ để bàn tay lạnh của mợ lên làn da nóng ấm của

Quỳnh. Đôi mắt đăm đăm nhìn như khát đợi những lời nói của mẹ.

— Sao lại rét nàng Bân hở mẹ?

— Tại sao? con nghe truyện sẽ hiểu...

— Thế mẹ kể đi.

Mẹ cài khuy áo cho Quỳnh, yên lặng ngẫm nghĩ như ôn lại các đoạn trong câu truyện. Mắt mẹ nhìn Quỳnh nhưng Quỳnh thấy hình như mẹ đang rời một thế giới xa xăm nào, cái thế giới huyền ảo truyện cổ tích. Và Quỳnh thấy khoan khoái trong người khi mẹ nhếch môi bắt đầu kể:

— Ngày xưa... có một người con gái nhà đã nghèo lại nổi chân tay vụng về nữa. Nhưng được cái nết vui vẻ hiền lành và cần cù chăm việc. Cả làng đã quen gọi cô ta là nàng Bân vì cái tội nghèo; sau thương tình không nỡ nhục người con gái xấu số nhưng rất tốt bụng ấy nên gọi tránh ra là nàng Bân.

Nàng Bân lấy phải một người chồng cũng nghèo như cô ta. Hai vợ chồng thương yêu nhau lắm. Vì thương chồng nên nàng Bân luôn tay suốt ngày không biết mỏi mệt, mong kiếm đủ tiền ăn tiêu trong gia-đình. Sự cần cù ấy giá đối với người khác thì cũng kiếm dễ ra được ít vốn, nhưng vì nàng vụng về quá nên chỉ đủ ngày hai bữa rau cháo, không còn dư để nghĩ đến may mặc nữa.

Trông thấy chồng rách rưới, nàng Bân không yên tâm lúc nào, nhất lại nghĩ đến mùa rét sắp

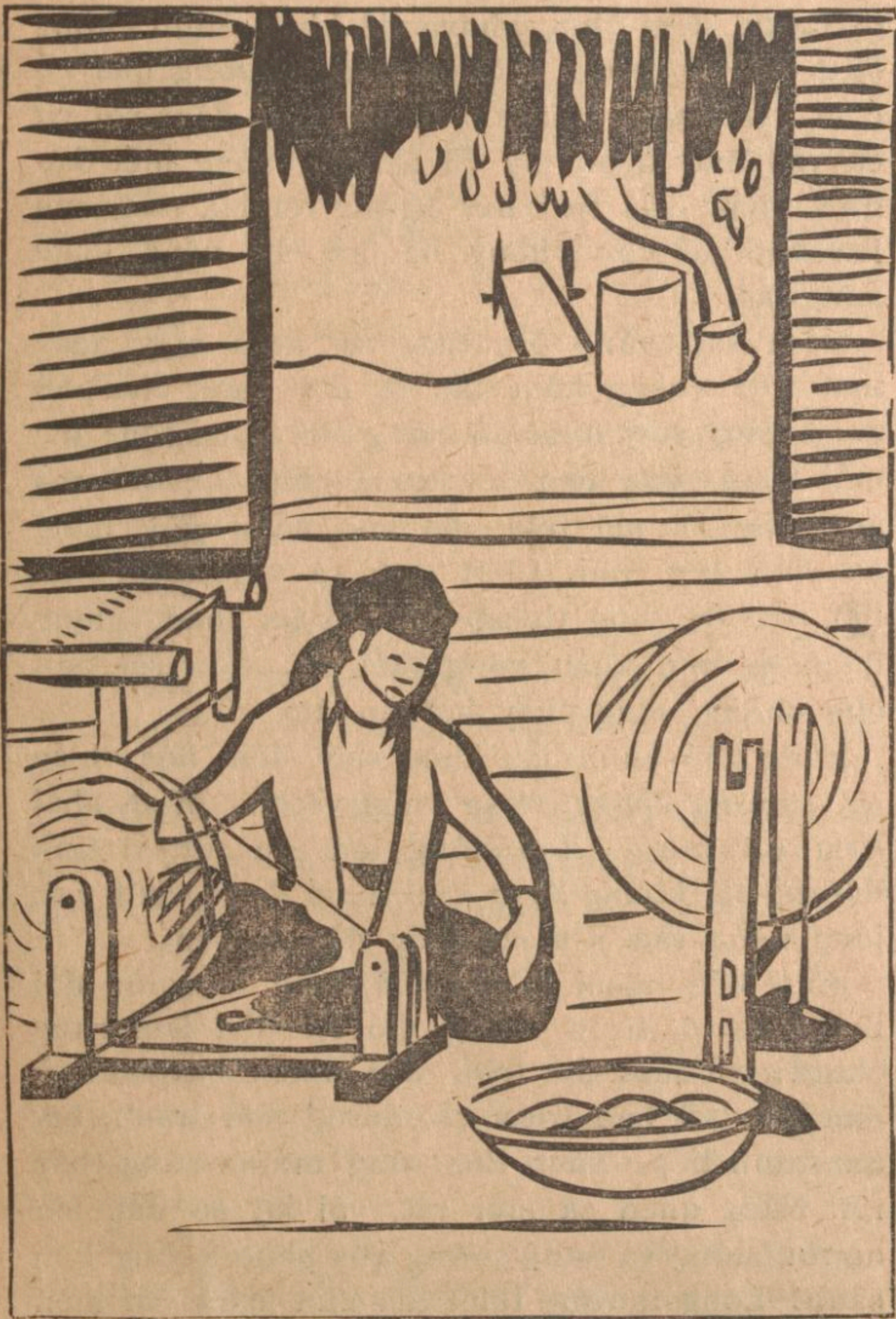
tối, một mùa rét giá buốt không thương tình gì đến người không áo. Nàng bán khoản nghĩ đến chiếc áo ấm ấy và người ta thấy nàng thức khuya giấy sớm hơn mọi buổi. Vì sự làm lung thêm ấy nên để dư được ít tiền, nàng liền đi mua sợi về dệt vải để may áo cho chồng.

Nhưng mới dệt được một đoạn thì sợi đã hết, nàng lại ra công kiếm thêm việc làm để có thừa tiền mua sợi nữa. Nàng lại dệt nổi... sợi lại hết... và cứ như thế trong mấy tháng trời, từ mùa nực cho đến bắt đầu mùa rét nàng mới dệt xong một tấm vải giấy.

Tuy gió bắc vi vu với hơi sương lạnh đã bắt đầu đem cái giá buốt vào trong mái tranh, nàng Bàn cũng thấy lòng ấm áp lạ thường vì chồng nàng sẽ có một tấm áo do tay nàng dệt nên bằng nhiều tình thương.

Nàng liền cắt vải để khâu áo cho chồng ; khốn nỗi vụng về mọi thứ, đến cả may vá, tuy là đàn bà, nàng cũng không khéo tay hơn được chút nào. Cắt lại sợ hỏng, nàng loay hoay trong mấy hôm trời, hết đo giọc lại đo ngang, mới pha xong mấy mảnh thân áo.

Rồi nàng bắt đầu khâu... cố khâu nhanh cho chồng chóng có áo mặc rét, tuy lúc bấy giờ hơi sương lạnh đã nhiều buổi làm công giá tay nàng. Càng vội càng hay nhầm, nàng khâu đường nọ vào đường kia, lại phải tháo chỉ ra khâu lại. Ngày này sang ngày khác... mãi mà chưa thành được một bên áo.

Nàng liền đi mua sợi về... (tr... 4)

Những đêm thức khuya để khâu, nhìn chồng nằm rét co trong ổ dơm, nàng thương quá cố cặm cùi khâu thật nhanh để kim đâm rồi rít cả vào mấy ngón tay đã tê dại không biết đau nữa. Nàng cầu trời hãy ngừng rét lại, nắng ấm lên cho đỡ cực chồng để đợi cho nàng khâu xong áo.

Hôm sau nắng lên thật và luôn mấy ngày mặt trời không hôm nào bị mây lạnh che phủ cả. Trong mấy hôm đó nàng vui trong lòng mãi mãi khâu luôn cho đến xong chiếc áo. Nhưng áo xong rồi mà trời vẫn còn nắng mãi, nắng ấm đến nực nội. Chợt tỉnh ra nàng mới biết tiết trời đã sang tháng ba. Đã ba tháng giòng đã nàng mới khâu xong tấm áo. Còn rét đâu cho chồng nàng thấy hơi áo ấm nữa.

Nàng Bàn buồn đau khóc suốt đêm bên chiếc áo, thương chồng vì sự vụng về của mình phải chịu rét mướt. Bao công lao tận tụy vì tình thương đã không đem cho nàng được chút vui, lòng nàng rầu rầu chỉ thấy đầy ân-hận.

Bỗng bên ngoài lá cây thấy sào sặc gió. Mỗi lúc một to, từng luồng gió rít đến làm rung chuyển cả một góc trời. Đột nhiên hơi lạnh ở đầu kéo về bao trùm cả những mái tranh, lùa qua cánh liếp. Nàng Bàn rùng mình : nàng thấy rét. Nàng quên cả mọi vật, vội lấy áo đắp lên người chồng và sung sướng quý phục xuống bên cạnh. Lòng thương thiết tha của người vợ hiền tận tụy đã cảm Trời Phật làm rét thêm mấy

ngày nữa cho người đàn bà được vui trông thấy chồng hưởng hơi ấm của tấm áo mới.

Từ đó hàng năm cứ đến tháng ba, trước khi trời nực hắt ta còn thấy rét lại vài ngày thực rét như hôm nay. Những ngày rét ấy người ta gọi là « rét nàng Bân » để nhắc lại câu truyện cảm động của người đàn bà ấy.

Quỳnh búi ngùi hỏi mẹ:

— Trời Phật chắc thương nàng Bân lắm mới làm trời trở rét lại, phải không mẹ nhỉ?

— Phải, có hiền lành mới được Trời Phật thương chứ!

— Thế Trời Phật có thể soay cho rét trở lại, sao không làm cho nàng Bân khéo tay để nàng Bân may áo cho chồng xong trước mùa rét có hơn không?

— Con hỏi dở lắm... mẹ không trả lời con được. Thôi đi xuống mẹ rửa mặt cho rồi ăn sồi cháo. Hai anh nó đã ăn xong đi học cả rồi

* * *

Cậu vừa đi khỏi, mẹ nhìn lại đã không thấy Quỳnh đâu nữa. Vội ra cửa, mẹ thấy Quỳnh đang đứng thì thầm với Phương, con người bạn ở cạnh nhà:

— Đố Phương biết hôm nay rét là rét gì?... Rét nàng Bân đấy! Thế này nhớ: ngày xưa ấy, có một cô con gái....

CƠN CHƯA ĐƯỢC XEM
BACH TUYẾT
VỚI BẢY THẲNG LÙN

Sau bữa cơm tối, mẹ đang pha nước thì Quỳnh ở ngoài cửa chạy vào sát đến gần. Mẹ vội lấy tay ngăn Quỳnh bảo :

— Khéo con, nước sôi đây này.

Quỳnh nũng nịu đứng sát vào mẹ :

— Cho con uống nước mấy.

Mẹ thấy quần tay khó chịu cao tiếng nói :

— Có ra đằng kia không, mẹ pha cho cậu đã rồi mẹ cho uống.

Cô gái nhỏ sịu mặt đứng ý ra đấy, mẹ làm lành dịu dàng bảo :

— Con ra cửa chơi cho mát, trông chốc cậu mẹ cho con đi xem chiếu bóng.

Quỳnh thích chiếu bóng lắm từ khi cậu cho đi xem mấy phim tranh hoạt động tô màu nên vui về hỏi mẹ :

— Thật nhớ, mẹ nhớ !

Mẹ trả lời liều : Ừ ! vì thật ra lời hứa ấy chỉ là một câu nói để đuổi Quỳnh cho khỏi bận đến mẹ. Đợi cho Quỳnh chạy ra cửa, cậu vẫn để ý đến câu truyện của hai mẹ con, liền trách :

— Mẹ hay nói dối trẻ con thế còn trách chỉ chúng hay nói dối. Thằng Đức đã không thật thà lắm rồi, thằng Nghĩa và cả con Quỳnh nữa sẽ bắt chước anh chúng cũng chỉ vì mẹ đã ngẫu nhiên dạy chúng nói dối mà không biết.

Mẹ yên lặng không trả lời. Một lát sau bụng nước lại cho chòng, mẹ cười nói :

— Không hiểu sao thằng Đức nói dối tệ thế. Đánh mắng thế nào cũng không chữa. Hôm nọ nó làm em bẽ cả mặt. Phải, mới chiều hôm thứ tư vừa rồi, đã gần bảy giờ mà nó chưa đi học về. Em đợi nóng cả ruột nghĩ bụng sẽ đánh cho một trận để chữa cái tính mê chơi ấy. Chợt nó hốt hoảng ở đâu về, mặt đỏ bừng mồ hôi nhễ nhại, hồn hèn nói : « Mẹ ơi... bà giáo ngã... gãy chân... mẹ ạ ! ». Em quên lãng cái ý định hỏi tội cậu cả, lắng hết tai để nghe truyện con kể : « Tan học con theo thằng Huấn về nhà mượn sách. Vừa đến cửa con nghe thấy huých một cái và tiếng bác Cả kêu thất thanh : « Thôi chết, bà ngã rồi ! » ; mọi người xúm lại quanh bà giáo nằm lạng dưới đất, vừa định

ôm bà ấy giậy thì bà kêu hét lên: « Ồi cái chân tôi ! ». Cừ trông thấy bà giáo mặt tái mét nằm trên giường với cả nhà ồn ào thuốc men mà con sợ rùng mình.

Nó nói thế ai chả tin được. Đến hôm sau gặp con dâu bà ta đi chợ, em nhanh mồn vồn vĩa hỏi:

— Thế nào mợ, bà nhà ta đã đỡ chưa?

Mợ ta sừng sốt nói:

— Bà con có sao đâu!

— Sao bảo bà ngã đau chân?

— Không, ai bảo bác thế?

Em phải hỏi lảng ra:

— Chiều hôm qua, cháu Đức có đến chơi đằng nhà không?

Mợ ta lắc đầu. Cậu tính thế nó có nói liều lĩnh không? Con nhà dối trá như quỷ.

Cậu chợt trông thấy bóng Đức và Nghĩa ở ngoài cửa đi vào, liền quay lại dặn mợ:

— Dầu sao trước mặt các con, mợ cũng không nên bảo rằng chúng hay nói dối, vì như thế chúng sẽ tin lời mợ mà còn nói dối mãi.

Đức, Nghĩa đứng đình vừa vào tới cửa buồng thì Quỳnh ở đâu đã chạy vụt tới bên cậu, kéo tờ nhật-báo cậu đương cầm ở tay, nói:

— Cậu xem gì đấy, cho Quỳnh xem với nào.

Cậu vuốt tóc Quỳnh, đưa cho cô con gái yêu tờ báo, một mảnh phụ-trương chiếu bóng. Quỳnh bỗng reo lên.

— O' này cậu trông nàng tiên đẹp chưa... lại đứng giữa những người gì mà lùn tịt, mặt mũi

trông gớm chết thế này.

Đức lại gần em nhìn vào tờ báo, rồi ra vẻ thông thạo nói :

— Nàng Bạch-Tuyết với bảy thằng Lun đây mà. Phim này hay lắm kia cậu ạ.

Cậu cười hóm hỉnh bảo con :

— Hay thật à ? Con đã xem đâu mà biết ?

— Con xem rồi. Chiều thứ năm lên chơi bà, cậu Trí đưa con đi. Phim tranh hoạt động tô màu đẹp tuyệt kia cậu ạ. Nhiều cảnh thích lắm; như lúc nàng Bạch-Tuyết soi bóng trong giếng nước và nghe âm vang của tiếng mình vọng lên ; cảnh lạc vào rừng có bao muông thú hiền lành và sinh sản dẫn đến nhà bảy thằng Lun ; cả lúc lũ giống vật làm việc hộ nàng để dọn cho gọn gàng sạch sẽ gian nhà ở giữa rừng. Buồn cười nhất là chỗ con rùa cố leo đèo theo nàng lên thang. Chưa đến nơi nàng đã xuống, rùa lại lật đật bò xuống. Cảnh di ghê nàng ghen thì sợ lắm cậu ạ, rừng mình lên được, giá cô Quỳnh xem thì khóc thét lên đấy. Còn vẽ thì « thánh » lắm, trông những quả táo, không kể chi nàng Bạch-Tuyết, đến con cũng muốn ăn...

Nghĩa nghe anh nói cười bảo cậu :

— Anh ấy nói dối đấy cậu ạ, chứ ai đưa anh ấy đi xem. Có chiều hôm qua nghe thằng Bảo kể truyện lại thì có.

Đức cau lăm, ngảnh lại bảo em :

— Mà biết đâu, lúc cậu Trí đưa tao đi thì mày đã theo mẹ về nhà rồi còn gì nữa. Đàn

hát nhiều bài hay lắm chả tin con hát lại vài câu cho cậu nghe, con nhớ được, thế là tài lắm.

Đức đăng hăng rồi bắt đầu hát bằng một thứ giọng đọc bài mấy câu đầu bài ca của bảy thằng Lùn lúc chúng ở mỏ về.

Cậu và Quỳnh cùng cười nhưng Nghĩa nhanh mồm nói :

— Anh Đức bịa đấy cậu ạ, thằng Bảo vừa dạy anh ấy hát ngoài kia xong.

Đức lườm em mắng :

— Lão nào tao hát ôn lại với nó chứ !

Cậu nghiêm nét mặt nói :

— Nghĩa, con không được bảo anh là nói dối, và nói xấu người khác là không tốt đâu con ạ.

Quay sang Đức cậu vồn vã hỏi :

— Con đi xem thấy hay sao không nói cho cậu mợ biết ? À có lẽ họ còn chiếu đến thứ hai. May quá tối nay cậu định đưa các con đi xem mà không biết xem phim gì. Chắc phim này hay đấy, em Đức đã bảo, thì chúng ta đi xem đi mợ ạ. Mợ mặc áo cho Quỳnh và Nghĩa đi, còn Đức xem rồi ở nhà trông nhà cho cậu mợ con nhé.

Đức lưỡng lự ấp úng nói :

— Cậu....

Nghĩ thế nào Đức không dám nói hết câu cúi gằm mặt xuống xem tờ báo. Quỳnh, Nghĩa ồn ào tỏ sự vui mừng được đi xem, trong lúc cậu nhìn các con, bảo thăm mợ :

Đức không nhìn được nữa... (tr... 14)

— Tôi đã giúp mợ khỏi mang tiếng là dối con đây nhớ, và biết đâu không chữa được cả cái bệnh nói dối của em Đức. Chiều nay gặp tôi, cậu Trí vừa hẹn tôi đến tối đi xem Bạch-Tuyết..

Hai em đã theo mợ vào buồng thay quần áo, Đức vẫn ngồi không nhúc nhích trên ghế. Cậu giả vờ dọn dẹp mọi thứ nhưng vẫn để ý đến con và cảm thấy cả sự hối tiếc đương rào rạt trong lòng đứa trẻ. Muốn gọi thêm lên, cậu cao tiếng nói vọng vào trong nhà:

— Mau lên mợ, Quỳnh, Nghĩa đã mặc áo xong chưa? Hơn tám giờ rồi đấy, không đến sớm lại hết mất vé thôi!

Nghĩa chạy ra trước, Quỳnh hơn hờ theo sau tiếng giầy mợ đã vang ở buồng bên cạnh. Cậu vừa quay với cái áo ở mắc chột nghe thấy một tiếng nấc tiếp theo tiếng Quỳnh gọi:

— Cậu ơi, anh Đức khóc cậu à!

Mợ vừa tới nơi, cậu đến bên Đức, nhìn thẳng vào con, cười ý tứ hỏi:

— Đức, sao con lại khóc?

Đức không nhìn được nữa, bùng nước nở lớn lên và giọng nghẹn ngào đầy nước mắt, thú:

— Con... chưa được... xem... Bạch-Tuyết... với bấy thẳng lùn!

— Vậy câu truyện lúc nãy không thật tí nào ư?

Đức cúi gằm mặt xuống không trả lời. Cậu dịu dàng bảo:

— Cậu mợ tin con lắm, sao con nỡ nói lừa

cậu mợ? Cậu biết lắm chứ và cậu rất không vui lòng thấy Đức của cậu mợ lại thế được!... Sự đã qua rồi không kể làm gì, vì cậu vẫn tin ở Đức thật thà của cậu lắm. Thôi vào mặc áo mau cùng đi xem với cậu mợ và hai em...

Cậu cười tiếp ngay:

— Với cả cậu Trí nữa!

Đức lúi thủi vào trong nhà. Nỗi vui sướng lẫn lòng hối hận làm Đức có những cử chỉ ngượng ngập vô cùng và Đức tự thấy thẹn khi nghe tiếng em Quỳnh ngày thơ cũng nói với cậu:

— Con chưa được xem Bạch-Tuyết với bảy thằng lùn.

M Ầ Y

DÔNG HÀO GIẤY

— Quỳnh ơi, Quỳnh!

Nghĩa vừa vào đến cửa đã dơ một gói bọc giấy nhật trình, lên tiếng gọi em.

— Đố Quỳnh biết gói gì đây? Nói trúng anh cho.

Quỳnh ngậm một ngón tay vào mồm, nhìn cái gói ngẫm nghĩ, rồi rụt rè nói:

— Kẹo... hay quả gì... à thôi chuồn chuồn hay bướm bướm đứt đi rồi, phải không anh?

— Sai, cô mình nhớ... Tuy em đoán không đúng nhưng anh cũng cho em.

Nói xong Nghĩa cẩn thận dỡ tờ giấy bọc, xếp

ra giường một bộ bàn ghế tân thời sinh sẵn làm bằng giấy bìa cứng. Quỳnh sung sướng reo lên:

— Thích quá, em sẽ làm cỗ đặt ở cái bàn này rồi mời cậu ngồi một ghế, mợ một ghế, anh Đức và anh nữa... nhưng thôi có bốn cái ghế chả nhẽ bắt Quỳnh đứng hay ngồi xuống đất à?

Nghĩa cười bảo em:

— Thôi để kỳ thủ-công sau anh sẽ làm cho em một cái ghế bành dài nữa.

Cởi áo rửa tay rửa mặt xong, Nghĩa ra bóc tờ báo hàng ngày ngồi ở bàn xem đợi cậu về ăn cơm, trong lúc ở giường bên Quỳnh vẫn mê mãi xếp đặt thứ đồ chơi. Một vật gì mềm mại ấm ấm sát vào chân Nghĩa. Nhìn xuống Nghĩa thấy con mèo, theo lệ thường mỗi buổi học về đã đến đòi mấy cái vuốt ve của cậu chủ nhỏ.

— Mee...eo... mee...eo...

Nó sung sướng rên khe khẽ lên khi bàn tay sinh sẵn của Nghĩa vuốt bộ lông mượt trên lưng.

— Thôi nhớ để người ta xem nốt tờ báo nào.

Cỏ tiếng mợ gọi Quỳnh ở trong nhà vọng ra Quỳnh « dạ » rồi tụt vội xuống đất chạy vào. Nghĩa đương mãi xem chợt nghe thấy tiếng giấy sột sạt nhỏ ngay giường bên. Con mèo đương lấy hai chân trước vờn lăn đi hất lại một chiếc ghế bành của Quỳnh. Thấy hay hay, Nghĩa mỉm cười nhìn nó rón và quên hẳn rằng nó có thể làm hỏng được thứ đồ chơi bằng giấy ấy.

— Kia con mèo ! Mèo ! Đánh chết mày bây giờ !
Quỳnh chạy ra hét lên, rồi phụng phịu bảo Nghĩa :

— Em bắt đền anh để nó nghịch hông của em nào !

Con mèo chạy ra xa, nhưng điềm nhiên ngồi xuống hai chân sau, dương đôi mắt thao láo trong xanh nhìn Nghĩa và Quỳnh.

— Mèo lại đây xin lỗi chị đi không ta đánh giờ.

Con mèo không lại và cũng không động dậy. Nghĩa đi đến nơi, nó tưởng đùa dướn hai chân trước lên vờn cậu bé. Nghĩa nắm ngay lấy rồi kéo cho nó đi hai chân sau đến bên Quỳnh.

— Xin lỗi chị đi !

Vừa nói Nghĩa vừa chụm hai chân trước con mèo lại, đưa lên đưa xuống như người lạy, trước mặt Quỳnh. Cậu đẩy cửa bước vào, Nghĩa, Quỳnh bỏ cả mèo lẫn đồ chơi chạy ra đón cậu. Yêu con xong, vừa lên đến gác đã thấy tiếng cậu hỏi :

— Mợ ơi ! Có mấy hào giấy để ở bàn viết sáng ngày, mợ cầm phải không ?

— Không ! Tiếng mợ đáp.

— Vậy thế đưa nào lấy ? Anh để trên đồng giấy lại đề cái chặn bằng thủy-tinh lên. Đưa nào quét dọn trên này sáng ngày ?

— Vẫn con Nuôi. Nuôi, mày có thấy của cậu không ?

Tiếng con Nuôi nói sẽ ở trong bếp :

— Thưa mẹ không. Con dọn bàn có thấy đâu. Trồng giấy vẫn có cái chặn đề lên nhưng không có hào giấy nào cả.

— Nói láo ! Rõ ràng tay tao đề. Mày tưởng tao quên phải không ?

Đức ở bên thằng Bảo về và Quỳnh, Nghĩa đều chạy vào đứng bên mẹ. Mẹ bảo con Nuôi :

— Từ sáng chỉ có mày quanh quẩn dọn trên gác. Thằng nhỏ tao đã sai đi hết buổi rồi. Vậy không mày thì còn ai vào đấy nữa ?

Con Nuôi giọng run run vẫn cố cãi :

— Thưa mẹ, quả không ạ. Con có lấy thì...

Cậu đã hét lên :

— Thôi câm đi ! Đã gian còn cố cãi gì. Tao không ngờ chúng mày đến đến thế được.

Mẹ không nói gì nữa và Nghĩa thấy con Nuôi tuy vẫn đi lại dọn cơm nhưng thỉnh thoảng lại gạt cánh tay áo lên mặt. Lúc nó đi ngang qua Nghĩa ra nhà ngoài, Nghĩa thấy mắt nó đỏ. Nó khóc.

Bữa cơm hôm ấy, cậu con giận chưa nguôi nên yên lặng ăn không nói gì cả. Nghĩa vừa nhai vừa nghĩ :

— Cậu có để tiền ở bàn — vì chính lúc sáng đi học, Nghĩa cũng có thấy mấy hào để trên trồng giấy dưới cái chặn bằng thủy-tinh — Mẹ không cất đi. Thằng nhỏ không lên tới gác và con Nuôi dọn bàn lại chối là không thấy có tiền. Lý thì đích nó lấy rồi còn ai nữa ! Nhưng sao nó lại khóc ? Có oan nó mới khóc

chứ, không lẽ nó giả vờ? Vậy tiền biến đi đâu?

Đương mãi đoán, chợt nghe mợ bảo:

— Nghĩa, vợ vẫn nghĩ gì thế? Có hột cơm ở giữa mũi kia!

Đưa tay lên gạt, Nghĩa thoảng thấy hắc mũi thuốc lá. Ngủi lại, Nghĩa chắc chắn hơi thuốc ấy ở tay mình chứ không phải nó bay trong không. Rõ ràng lúc về Nghĩa đã rửa tay và có nghịch thuốc lá đâu mà dính mũi ngai ngái ấy được, lạ thật!

Cậu đã lên gác đi nằm rồi, mợ mới nghiêm nét mặt sẽ bảo con Nuôi:

— Mày đồ đốn thật, bây giờ lại dám ăn cắp ăn nầy. Tao tưởng có thể tin mày được, mày lại hồng và mặt thế.

— Thừa mợ, con có...

— Mày không cần cãi nữa. Có chót đại thì cứ bảo tao, vì cậu trực tính lắm, cậu không chịu được có một đứa ở gian trong nhà.

Nuôi yên lặng cúi gầm mặt xuống lấy tay gạt nước mắt: nó lo bị phải đuổi hay ức vì tiếng oan không biện bạch nổi. Trông nó thương hại quá. Nhưng mấy hào giấy kia biến đi đâu. Nghĩa vừa bước lên thang vừa nghĩ Đến bên bàn viết, Nghĩa ngấm qua một lượt. Cái giá bút gọn gàng để giữa một lọ mực và cái gạt tàn thuốc lá. Mấy quyển sách chơ vơ sắp ở một góc và ngay giữa bàn, trông giấy viết có cái chặn bằng thủy-tinh đè trên. Klác buổi sớm,

— Đây là tông phạm... (tr. 23)

mấy hào giấy đã biến đâu mất. Cậu có soạn chỗ giấy viết ấy và trong lúc nóng đã mặc nó xô lệch không sắp ngay ngăn lại.

Lơ dăng Nghĩa đưa mắt nhìn cái tủ có ngăn, sắp những hàng sách đều đặn, kê hướng ra phía cửa sổ, không xa cái bàn viết mấy. Biết đâu đứa ăn cắp chưa dám lấy hẳn tiền vội đã đem dấu trong hàng sách kia để hễ cậu quên không thấy kêu mất thì cứ việc đem tiêu. Nghĩa kéo thử mấy quyển sách ra, cả ở ngăn trên lẫn ngăn dưới : vô công hiệu.

Lòng cậu bé băn khoăn, không hiểu tự nhiên sao mình lại để ý chăm chú đến mấy hào giấy bị đánh cắp. Một phần có lẽ muốn mình oan cho con ở đáng thương, một phần do ở cái tính tò mò hay tìm tòi luận đoán đã bắt đầu nhóm trong cái trí còn non ấy. Nghĩa nhìn lại những đồ vật để trên bàn : mấy quyển sách, lọ mực, cái gác bút, đĩa gạt tàn thuốc.... và tự nhiên vợ vẫn sống lại trong trí những phút vừa qua từ lúc mình đi học về : sự vui mừng của Quỳnh khi nhận được bộ bàn ghế bằng giấy, cảnh con mèo đùa rồn với đồ chơi của em, đoạn ngộ nghĩnh bắt mèo lay xin lỗi, lúc cậu về kêu mất tiền và cả cái mùi thuốc lá dính ở tay người thấy đứa bữa cơm.

Lơ dăng nhìn những tờ giấy gió bay lật lên trên cái chạn thủy-tinh. Nghĩa cố tìm mối liên lạc giữa những cảnh và điều mình đã nhận xét được. Bỗng Nghĩa cầm lấy cái chạn giấy chăm

chú nhìn và đưa lên mũi ngửi cả sáu mặt, rồi sung sướng kêu rú lên :

— Cậu ơi, con đã tìm được đĩa ăn cắp hào của cậu rồi (1)

Cậu đương nằm mơ màng, giật mình ngồi nhồm giậy. Mẹ, Đức và Quỳnh ở dưới nhà rầm rộ lên thang. Cả con mèo cũng tới bên cọ sát mình vào chân Nghĩa. Cậu tưởng Nghĩa đùa cậu mà hỏi :

— Ai ?

Nghĩa nắm lấy con mèo nói :

— Đây là tòng phạm. Còn đĩa đánh cắp tuy ở gần lắm, con và cả cậu mẹ nữa chắc cũng chịu không sao bắt được. Nhưng tiền mất thì còn đây.

Nói xong, Nghĩa cúi rạp xuống phản gác lấy thước kẻ moi dần ở gầm cái tủ sách ra bốn năm mảnh giấy hai hào và năm hào. Mẹ nhanh nhẩu nói :

— Biết mà, tôi cũng đoán con Nuôi chả dám lấy.

Cậu tươi nét mặt mắt sáng lên hỏi Nghĩa :

— Con làm thế nào mà biết được hào ở dưới gầm tủ ?

— Sáng ngày, sau khi cậu đi rồi và trước lúc con Nuôi dọn dẹp, con mèo đã nhảy lên bàn cậu. Chắc nó thấy cái chạn bằng thủy-tinh có những ánh sáng hay hay nên vờn rờn chơi và đã vờn ra ngoài mấy đồng hào giấy. Gió thừa cơ đã thổi rơi xuống sàn gác và thuận

(1) Bạn đọc nhỏ thử ngừng lại đây và đoán xem Nghĩa luận lý thế nào để tìm ra thủ phạm và thủ phạm là ai ?

đường đưa thẳng và để nằm dưới gầm tủ.

— Sao con biết là con mèo vằn cái chặn giấy!

Nghĩa cầm miếng thủy-tinh để vào mũi cậu :

— Cậu ngửi kỹ có thấy mùi gì không? Mũi phải thính lắm mới nhận được vì nó đã bay phai đi nhiều lắm.

— Ngai ngái hắc như tàn thuốc.

— Đứng đấy cậu ạ. Con ranh ấy đã dùng cả hai chân trước vào cái đĩa tàn thuốc của cậu rồi mới lên ngồi trên tròng giấy vằn cái chặn thủy-tinh. Lúc đi học về con đã rửa tay rồi chỉ có đũa cầm chân nó bắt xin lỗi em Quỳnh mà tay con cũng hắc mùi do thuốc.

Cậu soa đầu Nghĩa khen:

— Con cậu khá lắm!

Và mợ chép miệng, thông thả bước xuống gác:

— Một tí nữa thì oan con Nuôi.

MỘT CUỘC THI LỚN

Các em cứ thật thà trả lời những câu hỏi theo ý riêng của mình.

Bài thi viết trên một tờ giấy khổ sách viết nhỏ của học-trò. Nhớ đề rõ : tên, tuổi (nhất là tuổi) và chỗ ở của mình. Ngoài phong bì biên : « Dự cuộc thi lớn Sách Hoa-Xuân ».

Hạn nhận đến 6 giờ chiều hôm 31 tháng 10, 1941. Mừng 2 tháng 11, 1941 sẽ tuyên bố kết quả và phát thưởng.

Trong dịp cuộc thi lớn này, có một ít cuốn Sách Hoa-Xuân cũ giấy tốt bán giá đặc-biệt 1 hào một cuốn cho các em nhỏ muốn mua cho đủ bộ sách còn thiếu của mình :

- 2. — CẬU BÉ LÀNG ỪNG
- 9. — MỐI TỬ THÙ
- 12. — LAM SƠN HỌP MẶT
- 14. — CÁI SẮC HIỆN HÌNH
- 16. — LÒNG TRẺ
- 17. — VUA BÀ
- 18. — TRÒ QUỶ THUẬT
- 19. — ÔNG BỤT CHÙA VÀNG
- 20. — MƯỜI NÀNG TIÊN

Các bạn đọc nhỏ mau ta rủ nhau dự cuộc thi lớn của

SÁCH HOA XUÂN
CỦA TUỔI TRẺ

14, Phố Blockhaus Nord — Hanoi

SÁCH HOA XUAN

CỦA TUỔI TRẺ

*Loại sách giải trí có ích viết riêng cho
các em nhỏ*

14 — PHO BLOCKHAUS NORD — HANOI

Đã xuất bản :

1. MỘT ĐÊM TRONG RỪNG THẮM (hết)	20. MƯỜI NÀNG TIÊN (hết)
2. CẬU BÉ LÀNG ỪNG (hết)	21. HÀN THỰC (hết)
3. SỐNG GIÓ (hết)	22. CÙ KHÔNG CƯỜI (hết)
4. HỘP SỮA ĐỒ (hết)	23. ĐÚA BÉ BỎ RƠI
5. GAN TRẮNG SĨ (hết)	24. THẠCH SANH (hết)
6. CÔ BÉ QUAY TƠ (hết)	25. CÁI TRANH
7. MỒ CÔI (hết)	26. CÁI ĐÈN THẦN (hết)
8. TRUYỆN CON THỎ (hết)	27. CÓ NGÀY MẠI
9. MỖI TỬ THÙ (hết)	28. CÔ BÉ GAN DẠ (hết)
10. VUI CHƠI CA MÚA (hết)	29. SỢ DỪA (hết)
11. THẦY CAI TÒ-LẮNG ĐÍT (hết)	30. VUI CHƠI CA MÚA
cuốn thứ hai (hết)
12. LAM-SƠN HỘP MẶT (hết)	31. BADEN POWELL
13. BA CON CHIM (hết)	32. YÊU TRẺ
14. CÁI SẮC BIẾN HÌNH (hết)	33. CON MÈO ĐEN
15. ALIBABA (hết)	34. CON ONG CÁI KIẾN
16. LÒNG TRẺ (hết)	35. DỌA THẦY BỎI
17. VUA BÀ (hết)	36. MỘT ĐÊM RỪNG RỖN
18. TRÒ QUỶ THUẬT (hết)	37. NHỮNG SỰ RÍ-MẶT CỦA
MỘT TỜ GIẤY
19. ÔNG BỤT CHÙA VÀNG (hết)	38. NÀNG BẮN

Những cuốn hết sẽ in dần lại lần thứ hai.

GIÁ MỘT HÀO MỘT CUỐN